

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL**Zitting 1971-1972**

Nr. 145

**VOORLOPIG VERSLAG van de vaste Commissie voor
Justitie omtrent het ontwerp van wet tot wijziging van
enige bepalingen betreffende de rechterlijke organisatie.**

Van verschillende zijden gaf men te kennen in dit verslag slechts enkele onderwerpen aan de orde te willen stellen. Intussen behield men zich voor bij de openbare beraadslaging ook in te gaan op met dit wetsvoorstel samenhangende onderwerpen, welke niet in dit verslag zijn genoemd.

De leden van de fracties van de P.v.d.A. en D'66 vertrouwden erop, dat met de thans aanhangige voorstellen *niet* wordt vooruitgelopen op een eventueel komende algehele wijziging van de rechterlijke organisatie. Zij zien de voorstellen wel als een mogelijkheid met nieuwe figuren te experimenteren, waarvan de resultaten weer betrokken kunnen worden bij een uiteindelijke oordeels- en besluitvorming.

De leden van de A.R.-fractie, bij wie de leden van de C.H.U.-fractie zich aansloten, betreurden het, dat over de thans voorgestelde wijzigingen betreffende de rechterlijke organisatie beslist dient te worden, zonder dat enig inzicht bestaat in de richting waarin de voorgenomen algehele herziening zal gaan. Dit klemt te meer gezien het ingrijpend karakter van enkele van die wijzigingen, zoals de introductie van de niet-jurist in het openbaar ministerie. De aan het woord zijnde leden erkenden echter de wenselijkheid nu reeds maatregelen te nemen die er op gericht zijn bestaande knelpunten op te lossen.

Bij diezelfde leden rees de vraag, of voor de vervulling van het ambt van verkeersschout voldoende animo zal blijken te bestaan. Voorshands waren zij ter zake niet optimistisch, gezien de te verwachten eenzijdigheid van het werk, de afwezigheid van promotiemogelijkheden binnen het openbaar ministerie en het experimentele karakter van de verkeersschout.

De leden van de V.V.D.-fractie zouden gaarne vernemen, hoe de bewindsman zich de opleiding van de verkeersschout voorstelt. Acht de Minister als vooropleiding een h.a.v.o.-diploma voldoende? Is het voorts de bedoeling, naast degenen, die een speciale opleiding hebben gevolgd ook abituriënten van het h.b.o. – met name van de politieschool – tot de functie toe te laten? Is de bewindsman bereid mannen en vrouwen dezelfde kansen op benoeming te geven?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. stonden weliswaar niet afwijzend ten opzichte van de verkeersschout, doch zij betreurden het, dat de bevoegdheden van deze functionaris door amendering zijn ingeperkt. Mocht deze proefneming slagen, dan zagen zij breder perspectief voor deelneming van niet-juristen aan de rechtspraak.

De leden van de fracties van de A.R. en de C.H.U. waren niet ten volle overtuigd van de noodzaak tot invoering van de functie van de gerechtsauditeur op grond van de vermoedelijk geringe aantrekkingskracht van die functie op buitenstaanders en de slechts geringe verbetering die de invoering ervan betekent voor de raio's.

Ook de leden van de fracties van de P.v.d.A. en D'66 koesterden twijfel ten aanzien van de taak en de positie van de gerechtsauditeur, die hen slechts als laatste fase vóór het volledige rechtersambt voor oud-raio's aantrekkelijk leek.

Dezelfde leden konden zich verenigen met het openen van de mogelijkheid tot het benoemen van part-time rechters. Onjuist achtten zij echter het openen van de mogelijkheid tot het benoemen van part-time officieren van justitie, gezien de vereiste samenwerking en het nodige onderling overleg ten parkette.

Voorts gaven deze leden te kennen, dat het hun niet duidelijk was geworden, waarom voor de benoembaarheid van leden van de Hoge Raad in de wet het vereiste moet worden gehandhaafd, dat zij ten minste tien jaar geleden zijn afgestudeerd. De gronden, aangevoerd om van het leeftijdsvereiste ten aanzien van andere rechterlijke functies af te zien, golden naar hun mening hier evenzeer (memorie van toelichting, blz. 20, linkerkolom).

Ten slotte zouden deze leden gaarne vernemen, of de Minister reeds kan mededelen, wanneer de resultaten van de ten behoeve van de commissie-Wiersma thans gemaakte inventarisatie tegemoet kunnen worden gezien.

De leden van de C.H.U.-fractie zouden gaarne vernemen, of de Minister bereid is enige beschouwingen te wijden aan de problematiek, aan de orde gesteld in het Nederlands Juristenblad van 15 april 1972 door mr. Boas. Zij verwezen in dit verband mede naar hetgeen hunnerzijds was opgemerkt ter gelegenheid van het openbaar beleidsdebat over onderwerpen met betrekking tot het departement van justitie (*Handelingen Eerste Kamer, zitting 1971-1972, blz. 241*).

Dezelfde leden stelden de vraag, waarom het rapport van de commissie-Van Gilse niet is gepubliceerd. Is de bewindsvan bereid dit alsnog openbaar te maken?

Ten slotte wilden de hier aan het woord zijnde leden, bij wie zich leden van andere fracties aansloten, ingaan op de salarissen van de griffiers bij verschillende rechterlijke colleges.

Zij achtten het niet duidelijk, waarom wordt voorgesteld dat de griffiers van de Hoge Raad en van de hoven te 's-Gravenhage en Amsterdam, die thans nog gelijkstaan met de kantonrechters 3de klasse en de griffiers van de drie grootste rechtbanken, voortaan niet alleen in salaris beneden die kantonrechters moeten worden gesteld maar ook nog beneden de drie genoemde rechtbankgriffiers.

Hetzelfde bezwaar geldt tegen de plaatsing van de griffiers van de hoven te 's-Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden beneden de griffiers van de in artikel III onder F en G van het wetsontwerp genoemde rechtbanken, met wie zij in de huidige regeling op één lijn zijn gesteld.

Voorts achtten deze leden het minder juist, dat de verkeersschouten te 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam in salaris boven de griffiers der hoven en van de Hoge Raad worden gesteld gezien de omstandigheid dat het opleidingsniveau voor de verkeersschouten lager ligt dan dat voor de griffiers der hoven en van de Hoge Raad.

Vastgesteld, 2 juni 1972.

RUSSELL
 MAEIJER (plv.)
 VERSLOOT (plv.)
 VORRINK
 VAN DER WERFF
 PIKET
 BOUKEMA
 SCHWARZ
 BOEKMAN
 TONNAER
 1)
 1).

1) De heren Van Dis en Van Wijk hebben niet aan de vaststelling van dit verslag kunnen medewerken.